

Olgularla Sağlık Çalışanlarında Temas Sonrası Profilaksi Yönetimi Hepatit B ve C

Doç. Dr. Tuğba ARSLAN GÜLEN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Adana Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD

13.05.2025

- Uygun zaman
- Doğru hamle

**Maruz kalınan
vücut sıvısı?**

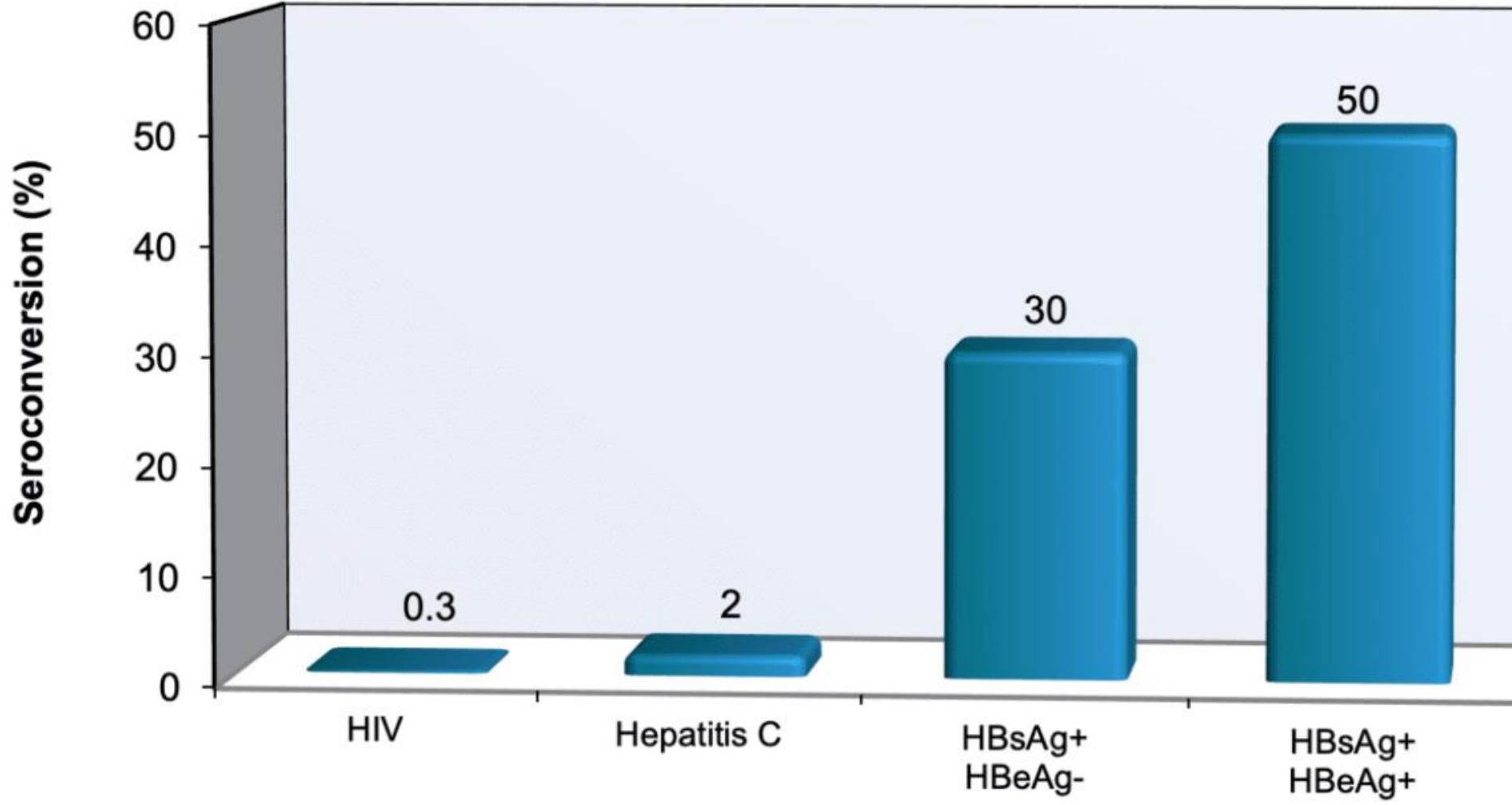
**Maruziyet
türü?**

**Kaynak
hasta?**

**Sağlık
çalışanı?**

Ne zaman?

OLGU – 1

- 47 yaş erkek, Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzman Dr
- HBsAg (+) hastanın suture iğnesi ile perkütan yaralanma

Sağlık personelinin aşı durumu? Anti-HBs düzeyi?

Kayıtlı 3 doz Hepatit B aşılması (+)
Anti-HBs 10 ay önce (tam doz aşı sonrası) negatif

HBsAg
Anti-HBs
Anti-HCV
Anti-HIV
VDRL
AST, ALT

Tetkik sonuçları

- HBsAg : Negatif
- Anti-HBs: 4.12 mIU/mL
- Anti-HCV: Negatif
- Anti-HIV: Negatif
- VDRL: Negatif
- AST: 14
- ALT: 16

**Anti-HBs
NEGATİF**

HBIG + Hepatit B aşısı

1 SERİ AŞILAMA TAMAMLANMIŞ
Anti-HBs Negatif

Kaynak HBsAg Pozitif / Bilinmiyor

1 doz HBIG (0.06 mL/kg) (İlk 6-24 st içinde)

+

Hepatit B aşısı

1 ay sonra kontrol

HBsAg: Negatif
Anti-HCV: Negatif
Anti-HIV: Negatif
VDRL: Negatif
AST: 16
ALT: 19

HepB aşısının 3 doza tamamlanması
2 ay sonra tetkik kontrolü

Anti-HBs istenmeli miydi ?

HBIG yüksek düzeyde anti-HBs içeren insan serumundan elde edilir

HBV enfeksiyonuna karşı pasif, geçici koruma sağlar

Koruyucu etkisi 3-6 ay sürer

2. ay kontrol

HBsAg: Negatif
AntiHBcIgG: Negatif
Anti-HCV: Negatif
Anti-HIV: Negatif
VDRL: Negatif
AST: 15
ALT: 21

3. ay kontrol

HBsAg: Negatif
Anti-HCV: Negatif
Anti-HIV: Negatif
VDRL: Negatif
AST: 18
ALT: 20

Aşılanmanın devamı, 3 ay sonra kontrol

8. ay kontrol

HBsAg: Negatif
Anti-HBs: Negatif
Anti-HCV: Negatif
Anti-HIV: Negatif

2 seri aşılamaya rağmen Anti-HBs negatif

**Tekrar riskli yaralanma
durumunda ne yapalım?**

Hepatit B aşısı

1 ay arayla HBIG X 2

DİĞER SENARYOLAR

Hepatitis B

MAY 16, 2024

Responding to HBV Exposures in Health Care Settings

Kaynak: HBsAg pozitif / Bilinmiyor

Sağlık çalışanı: Aşı serisi tam ve Anti-HBs > 10 mIU/mL

Herhangi bir işlem yapılmasına
gerek yok

Kaynak: HBsAg negatif

Sağlık çalışanı: Aşı serisi tam ve Anti-HBs < 10 mIU/mL

Tek doz HepB aşısı
1-2 ay sonra Anti-HBs < 10 mIU/mL
Aşı 3 doza tamamlanır
Aşı yanıtı kaydedilir

Kaynak: HBsAg pozitif

Sağlık çalışanı: Aşısız / Eksik aşı

Tek doz HBIG + HepB aşısı
Aşı 3 doza tamamlanır
Son doz aşıdan 2 ay sonra Anti-HBs
Yanıt yoksa ikinci seri aşılama
Aşı yanıtı kaydedilir

Kaynak: HBsAg negatif

Sağlık çalışanı: Aşısız / Eksik aşı

Aşıya başlanır / Aşı 3 doza tamamlanır
Son doz aşıdan 2 ay sonra Anti-HBs
Yanıt yoksa ikinci seri aşılama
Aşı yanıtı kaydedilir

HBsAg-pozitif / bilinmeyen kaynak maruziyeti sonrası klinisyenler için yaşam tarzı önerileri

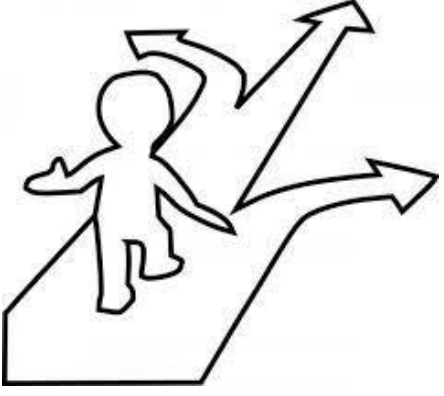
Sekonder bulaşı önlemek için özel önlemler almasına gerek yok

Kan, plazma, doku veya organ bağışından kaçınmalı

Cinsel yaşamı devam edebilir, gebe kalabilir, emzirebilir...

OLGU – 2

- 28 yaş, Erkek hemşire, Genel Yoğun Bakım Ünitesi'nde
- İş sağlığı ve güvenliği biriminden Anti-HCV (+) hastanın arter kanının göze sıçraması nedeniyle yönlendirildi.

İzlenecek yol nasıl olmalı ?

Sağlık çalışanının test edilmesi

Kaynaktan HCV-RNA istenmesi

Kaynağın kronik HCV tedavi öyküsü

- Sağlık çalışanı

Anti-HCV (-)

HBsAg (-)

Anti-HBs: 224 mIU/mL

Anti-HIV: (-)

AST: 23 U/L

ALT: 19 U/L

- Kaynak hasta

Anti-HCV (+)

HBsAg (-)

Anti-HBs: (-)

Anti-HIV: (-)

AST: 162 U/L

ALT: 157 U/L

Kr HCV tedavisi kayıtlarda yok

HCV RNA istemi

Kaynak HCV RNA: 1435 IU/mL

4 hafta sonra sağlık çalışanından HCV RNA istemi

Sağlık alışanı HCV RNA: Negatif

Sağlık çalışanı HCV RNA: Negatif, takibe devam edelim mi?

Kaynak HCV RNA (+) ise sağlık çalışanına 3-6 hafta sonra HCV RNA testi yapılmalı

HCV RNA negatif ise son olarak 4-6 ay sonra anti-HCV testi planlanmalı

MMWR Recomm Rep. 2020 Jul 24;69(6):1-8.

4 ay sonra sağlık çalışanının Anti-HCV: Negatif

Sağlık çalışanının HCV RNA pozitif sonuçlansaydı ?

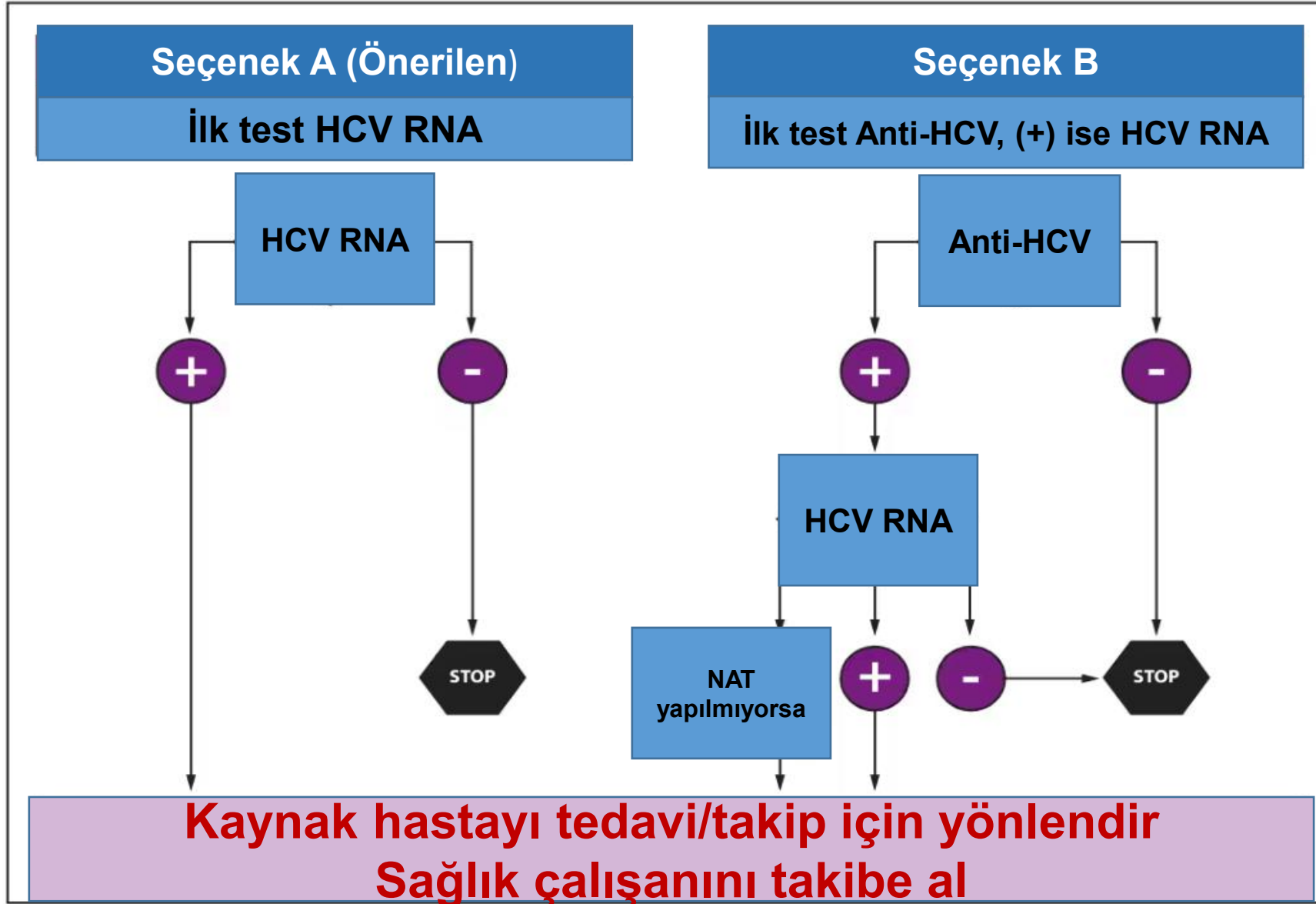
Akut HCV tedavisi

Sağlık Uygulama Tebliği:

Akut hepatit C hastalarında (HCV RNA pozitif sonuç raporda belirtilir) 24 hafta süreyle, onaylanmış Kısa Ürün Bilgisinde Kronik C hepatitinde tanımlanan dozlarda veya pegile interferon alfa monoterapisi uygulanır.

ETKİNLİK???
TEDAVİ SÜRESİ
YAN ETKİLER

HCV Test Akış Şeması – Kaynak Hasta

SAĞLIK ÇALIŞANI

Bazal Anti-HCV ve HCV RNA pozitif
DEA tedavi başla

Bazal Anti-HCV negatif **VEYA** Anti-HCV pozitif ve HCV RNA negatif

Kaynak Anti-HCV (+) ve NAT yapılamıyor
veya
HCV RNA pozitif
3 – 6 hafta sonra HCV RNA iste

Kaynak Anti-HCV ve/veya
HCV RNA negatif
Takibe gerek yok

HCV RNA (+)
DEA tedavi başla

4 – 6 ay sonra
Anti-HCV iste

Anti-HCV ve HCV
RNA (+)

**DEA tedavi
başla**

HCV için temas sonrası profilaksi uygulanmamakta ve önerilmemekte

Perkütan yaralanmalarda bulaş riski %0.2
Mukokutanöz yaralanmalarda neredeyse %0

Temas sonrası profilaksi etkinliği net değil

Maliyet etkin değil

SONSÖZ

Sağlık çalışanının serolojik tetkik sonuçları, HepB aşılama ve aşı yanıtı kayıt altına alınmalı

Kaynak hastanın serolojik durumu belirlenmeli

Aşısız / eksik aşıli veya aşı yanıtı olmayan sağlık çalışanının HBV'ye yönelik gereken bağışıklama programına en kısa zamanda başlanmalı

Kaynak hastanın ve sağlık çalışanının bazal Anti-HCV / HCV RNA testi istenmeli, sonuçlar ile takip periyodları belirlenerek izlem yapılmalı, HCV RNA pozitif olması durumunda DEA tedavi başlanmalıdır.

**TEŞEKKÜR
EDERİM**

